

تاثیر پذیری انصارالله یمن از افکار امام خمینی(ره)

دکتر فاطمه احمدوند^{۱*}، محمد غلامی^۲

۱- فاطمه احمدوند (دکتری دانشگاه تهران، تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی، عضو هیات علمی دانشگاه بین المللی امام

خمینی(ره))، رایانامه: ahmadvand@isr.ikiu.ac.ir

۲- محمد غلامی، رایانامه: mohammadgholami1349@gmail.com

خلاصه

حوثیان یمن از نظر ریشه و تبار جزء شیعیان زیدیه جارودیه هستند و قرابت بسیاری با شیعیان اثنی عشری دارند. جنبش انصارالله یمن با هدف وحدت یمن، ایجاد دموکراسی و حکومت دینی شکل گرفته است و با نفوذ فرهنگی و اجتماعی بین اقشار مختلف یمن توانسته در مناطق تحت کنترل خود تاثیر به سزایی بگذارد. این مقاله در صدد بررسی تاثیر مولفه های قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران در کشور یمن و تاثیرات این پدیده عظیم و افکار نورانی امام خمینی(ره) به منزله ی عاملی محرک در خیزش حوثیان یمن و تشکیل جنبش انصارالله می باشد که مواضع سیاسی آن ها در معادلات سیاسی غرب آسیا و جهان اسلام حائز اهمیت است و تقابل آن ها در برابر استعمار و استکبار جهانی باعث تحولات بسیاری در منطقه گردیده است. این پژوهش یک پژوهش توصیفی- تحلیلی بوده و روش گردآوری اطلاعات ان با استفاده از منابع کتابخانه ای است.

کلمات کلیدی: امام خمینی(ره)، انصارالله یمن، حوثیان، اندیشه سیاسی

۱. مقدمه

با شروع جنگ بین ایران و عراق در سی و یکم شهریور سال ۱۳۵۹ و حمایت رئیس جمهور وقت یمن، علی عبدالله صالح از صدام و رژیم بعث عراق مرحوم علامه بدر الدین حوثی به عنوان اعتراض یمن را ترک کرد و به ایران مهاجرت نمود و در شهر قم ساکن شد. او از نزدیک با علمای امامیه دیدار کرد و با حوزه علمیه قم آشنا شد و تالیفاتی در نقد مبانی وهابیت عرضه نمود. فرزندان وی در عرصه سیاست بسیار موفق بودند و پسر بزرگ وی به نام حسین الحوثی به عنوان یکی از اعضای موثر حزب الحق در انتخاب پارلمانی شرکت کرد و به عنوان نماینده مردم در پارلمان یمن انتخاب شد. پس از شهادت سید حسین، برادر کوچکترش سید عبدالملک الحوثی که حافظ کل قرآن کریم می باشد، به عنوان رهبر جنبش انصارالله یمن انتخاب شد. در این مقاله تاثیر پذیری انصار الله یمن از افکار امام خمینی (ره) بررسی می گردد.

۲. جنبش حوثیان

جنبش حوثیان یمن که اکنون توسط عبدالملک الحوثی رهبری می شود، از تاسیس تا کنون مراحل را پشت سر گذاشته و اهدافی را دنبال می نماید. خاندان حوثیان منسوب به منطقه حوث هستند. حوث نام شهر و منطقه ای در استان عمران واقع

در میان دو استان صعده و صنعا است که از قدیمی ترین دارالهیجره ها به شمار می آیند. مکانی که به علم و عالم شهرت دارد و در قرون گذشته ملجاء و مأمن عالمان بزرگ زیدی بوده است [۱]. این جنبش توسط حسین الحوثی آغاز شد و اکنون توسط برادرش عبدالملک الحوثی رهبری می شود و آن دو از فرزندان بدرالدین حوثی اند.

با تاسیس حزب الحق بادیگاه های اسلامی حسین الحوثی به عضویت پارلمان یمن درآمد و در سال ۱۹۹۷ میلادی، حسین الحوثی از الحق جدا شد و حزب الشباب المومن را تاسیس کرد. دولت یمن تحت فشار آمریکا حوثی ها را در تنگنا قرار داد، تا اینکه در ژوئن ۲۰۰۴ میلادی رسماً به آنان اعلان جنگ داد [۲]. حسین الحوثی با شعار پنج بندی (الله اکبر، مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل، نفرین بر یهود، پیروز باد اسلام) به مقابله با آمریکا و اسرائیل که به بهانه مبارزه با تروریسم با دولت وقت یمن هم پیمان شده بودند رفت و آن را به عنوان شعار رسمی شیعیان منطقه اعلام می کرد و بسیاری از مردم یمن از این دعوت استقبال کردند.

در سخنرانی های حسین الحوثی نام و اندیشه های امام خمینی (ره) موج می زند و پس از انقلاب اسلامی در یمن، شیعیان دوازده امامی هم پیدا شدند و در عین حال شیعیان دوازده امامی در کنار شیعیان زیدیه در این جنبش فعالیت دارند. اندیشه های اسلام ناب محمدی باعث شده پیروان دو مذهب به همزیستی مسالمت آمیز جهادی برسند. در حقیقت اندیشه های حسین الحوثی و تلاش ایشان برای صدور انقلاب به یمن، اختلاف مذهبی که میان دو شیعه زیدی و دوازده امامی بود را به تقریب مذهبی در راستای جهاد اندیشه های ضد صهیونیستی و ضد استکباری با الگوی ایران تبدیل کرد. این دستاورد تاریخی برای اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) است.

حسین الحوثی الحوثی معتقد بود نمازی که بعد از آن مرگ بر اسرائیل گفته نشود و برائت از صهیونیسم نباشد، مورد رضایت و قبول خداوند نیست و همیشه بعد از نماز فریادشان به این شعار بلند بود: الله اکبر- الموت لأمیریکا- الموت لاسرائیل- اللعنه علی اليهود و النصر للإسلام.

بی تردید شکل گیری جنبش انصارالله در یمن و رشد و توسعه سریع و تاثیر گذار آن را باید از جمله پیامدهای جمهوری اسلامی در سطح منطقه غرب آسیا ارزیابی نمود. جنبشی که با الهام از اندیشه ها و آرمان های انقلاب اسلامی و اقتدا به حرکت و مشی حضرت امام خمینی (ره) توانست در مدت کوتاه به یکی از موثرترین حرکت های سیاسی در سطح منطقه تبدیل گردد و منافع جهاد و استکبار و عوامل منطقه ای آن را به صورت جدی به چالش بکشاند. از سوی دیگر واکنش ها و نگرش ها به این جنبش به ویژه در سطح منطقه انصارالله را همچون حزب الله لبنان وفادار به آرمان های انقلاب اسلامی می دانند و آن را تحت حمایت نظام جمهوری اسلامی قلمداد می کنند [۳].

شهید حسین بدر الدین الحوثی را می توان اثرگذارترین و محوری ترین فرد در جریان حوثی ها دانست. وی پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ جنبش انصارالله را با الگوگیری از حزب الله لبنان بنیان گذاشت. او تلاش کرد از این رهگذر نسبت به روشنگری اذهان مردم و ترویج باورهای اصیل اسلامی مبادرت ورزد. محور اکثر سخنرانی های حسین الحوثی بازخوانی اندیشه های امام خمینی (ره) بود. وی ضمن تبیین آراء و اندیشه های امام و آرمان های انقلاب اسلامی، قرائت جدیدی از زیدیه ارائه نمود. در پی همین دیدگاه های اجتهادی جدید و تفسیرهای نوین زیدیه بود که مورد غضب برخی از علمای سنت گرای زیدی واقع شد [۴].

۳. انصارالله و الگو پذیری

بدرالدین حوثی تحت تاثیر انقلاب اسلامی در سال های دهه هفتاد، به ایران سفر کرد تا علوم اسلامی را مستقیماً از حوزه علمیه قم فراگیرد. وی که به همراه فرزندش حسین به ایران سفر کرده بود تا سال ۱۳۸۱ در قم حضور داشت و پس از آن به کشور خود بازگشت و ساختار اولیه این جریان را در کشورش بنیان نهاد. وی موفق شد پس از سالیان دراز پذیرش ظلم و

استبداد در این کشور، با الهام گرفتن از اندیشه های امام خمینی(ره) جریان حق طلبی را در این کشور پایه گذاری کند و بین جوانان و قبایل زیدی محبوبیت به دست آورد. به جز تاثیرپذیری از انقلاب اسلامی ایران، حزب الله لبنان بیشترین اثرگذاری را بر گروه شباب المومن داشته است که امروز جریان سیاسی انصارالله نامیده می شود. الگوگیری انصارالله از حزب الله لبنان در ایدئولوژی و ساختار کاملاً آشکار است. شعار بنیادی و معروف این جریان، الموت لامریکا و الموت لاسرائیل و النصر للإسلام است. همچنین انصارالله به مانند حزب الله با راه اندازی نهادهای خیریه و مراکز بهداشتی، درمانی و آموزشی به امرار معاش و زندگی شهروندان یمن کمک می کنند و پس از پیروزی حزب الله لبنان به منزله مقاومت شیعه در برابر رژیم صهیونیستی تشیع رشد زیادی در یمن داشته است. گفته می شود حتی برخی از فرزندان علمای شاخص وهابی در شرق یمن به تشیع گردیده اند[۵].

۴. نتیجه گیری

مهم ترین موضوعی که باید در قبال تاثیر افکار امام خمینی(ره) و جمهوری اسلامی بر دنیای اسلام و آزادی خواهان جهان در نظر گرفت، استکبار ستیزی و مبارزه با ظلم و ستم قدرت های یاغی جهان است. ابزارهای فرهنگی، سیاسی و اقتصادی که آمریکا در طول سالیان به آن ها تمسک کرد و در برابر ایران اسلامی انجام داد، نمونه عملی شکست آمریکا در جنگ نرم با فرهنگ شرقی انقلاب اسلامی ایران محسوب می شود.

خاورمیانه بزرگ اسلامی به رهبری ایران و با هدف مقابله با سلطه جهانی آمریکا و همچنین بسط و گسترش اسلام در سراسر دنیا و در تمام قاره های جهان با مجاهدت های ملت عزیز ایران اسلامی و رهبری بی نظیر ولی فقیه موجب بیداری ملت ها گردیده و روز به روز به گستره آن افزوده می شود.

تشکیل حزب الله لبنان، انصار الله یمن، حشد الشعبی عراق، گروه های مقاومت در افغانستان و سوریه و دیگر کشورهای اسلامی، نتیجه بسط و گسترش افکار الهی امام خمینی(ره) در جهان کنونی می باشد. امید است این حرکت عظیم منتهی به ظهور حضرت بقیه الله اعظم روحی و ارواح العالمین له الفدا گردد. ان شاء الله

۵. مراجع

۱. الاکوع اسماعیل علی، هجرالعلم و مقاله فی الیمن، صفحه ۴۹۱
۲. حسین صادقی و حسن احمدیان (۱۳۸۹)، دگرگونی جایگاه منطقه ای یمن، امکانات و چالش ها، فصلنامه راهبری شماره ۶ صفحه ۲۶۴
۳. هفته نامه یا لثارات الحسین، چهارشنبه سوم آذر (۱۳۸۸)، سال شانزدهم شماره ۵۵۰ صفحه ۵
۴. حمید نیکو، بیداری اسلامی و چشم انداز اسلام گرایی در یمن، فصلنامه ۱۵ خرداد، شماره ۳۳، سال (۱۳۹۱)، صفحه ۱۰۲
۵. فصلنامه مطالعات سیاسی، سال چهاردهم، شماره ۵۵ و ۵۶، بهار و تابستان ۱۳۹۴، صفحه ۱۹۴ و ۱۹۵